

VI. ÖKO-SZIGET

Környezetvédelmi rendezvény a
VÍZ VILÁGNAPJÁN a
LÉPNÉL?
kampány keretében

Helyszín: Szigetmonostori Faluház és Klímaközpont

Időpont: 2020. március 19-20.

Az év egyik legnagyobb környezetvédelmi rendezvénye általános iskolásoknak.

Fókuszban a beporzó rovarok.

Szervezők:

Ökológiai Művelődés Alapítvány, Outdoor Mission Kft., Szigetmonostor Önkormányzata

Tervezett programelemek

- ✓ Pillangóetető készítése
- ✓ Méhecske-hotel barkácsolás
- ✓ Ismerkedés a beporzókkal
- ✓ A méhek globális problémái
- ✓ Méhészeti ismeretek
- ✓ Filmvetítés
- ✓ Mézkóstolás

Kiállító szakmai partnerek

(meghívás alatt)

- ✓ Országos Magyar Méhészeti Egyesület
- ✓ MTA Ökológiai Kutatóközpont
- ✓ Országos Meteorológiai Szolgálat
- ✓ Magyar Természettudományi Múzeum
- ✓ Duna-Ipoly Nemzeti Park
- ✓ WWF
- ✓ Tudatos Vásárlók Egyesülete
- ✓ CEEweb a Biológiai Sokféleségért
- ✓ Magyar Élelmiszerbank Egyesület
- ✓ NÉBIH

A rendezvény fővédnöke: Áder János köztársasági elnök *(felkérés alatt)*

A rendezvény szakmai védnöke: Bross Péter, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület elnöke

A rendezvény koncepciója

Az ÖKO-Sziget rendezvény koncepciójának alapját a Víz világnapjával kötöttük össze, mert a víz szerintünk is kiemelkedően fontos elem. Hazánk viszonylag szerencsés földrajzi adottságokkal bír, így az iható édesvíz jelenléte természetes ténynek tűnik. A klímaváltozás hatásai azonban itt is érezhetőek lesznek, melyek közül az egyik legfontosabb az egyenetlen és kiszámíthatatlan csapadékeloszlás. Ennek egyik jó mutatója, hogy a klímaváltozás miatt a Duna-Tisza közti homokhátságot az ENSZ immár a félsivatagok közé sorolja. Világviszonylatban a Fokvárost érintő vízhiány és az ehhez kötődő „nulladik nappal” bevezetett vízkorlátozás felrázó erejű. A vízhez kötődően minden eddigi szokásainkat, infrastruktúránkat újra kell gondolnunk. Az ÖKO-Sziget úgy tudja támogatni a vízzel kapcsolatos ismeretterjesztést, hogy alap- és maradandó témájaként minden alkalommal foglalkozik a víz valamilyen kiemelt szerepével.

Rendezvényünk alaptémája mellé évről-évre egy másik fenntarthatósági problémakört is fókuszba állítunk. A 2020-as évben az ÖKO-Sziget egy nagyobb léptékű kampány része lesz, amely meghatározza a főtémát. Sajnos már évek óta kapjuk azokat a jelzéseket, hogy a beporzó rovarok is nagymértékben pusztulnak. Beporzók nélkül felborulhatnak azok az életközösségek, melyek létezésén és zavartalan működésén alapszik az emberi civilizáció ma ismert formája: ha nincs, aki beporozza a növényeket, összeomolhat a mezőgazdaság és súlyos élelmiszerhiány állhat elő. Kína bizonyos vidékein, ahol a szennyezett levegő és a mezőgazdaságban használt vegyszerek következményeként az összes beporzó rovarfaj kipusztult, a lakosok kénytelenek kézzel beporozni a növényeket. Ez a folyamat időigényes, nagyon költséges és hatékonysága kisebb a rovarok általi beporzáshoz viszonyítva. Útjára indítottuk a **LÉPNÉL? című kampányunkat**, melynek célja, hogy több oldalról támogassuk a beporzók életben maradását bevonva ebbe, diákokat, cégeket, szakmai partnereket.

Az ÖKO-Sziget további céljai közé tartozik, hogy arra sarkallja a rendezvényen részt vevő diákokat, hogy rendszerben lássák a problémákat és azok megoldásait. A holisztikus gondolkodás az egyik kiütülehetőség a kialakult fenntarthatósági-környezeti-társadalmi problémából. Hangsúlyt helyezünk arra is, hogy az ismereteket minél inkább meg tudjuk jeleníteni, akár több érzékszervre hatva egy időben, ezzel mélyebb benyomást keltve, jobban elmélyítve a tudást.

A rendezvény helyszínéül továbbra is a Szentendrei-szigeten elhelyezkedő Szigetmonostor Faluházát (Klímaközpont) választottuk. Ez a terület méltó helyszín a Víz világnapja megemlékezésére, hiszen kiemelt szerepet játszik a környék és Budapest vízellátásában, valamint Szigetmonostor Önkormányzata fő vezérelvei közé tartozik a fenntarthatóság.

Az ÖKO-Szigetet már hatodik alkalommal rendezzük meg. Továbbra is szempont, hogy élményalapú, tapasztalati helyzeteken alapuló ismeretterjesztő programelemekkel várjuk az általános iskolák tanulóit és pedagógusait. A felnövekvő generációknak saját védelmük érdekében lesz szükségük erre a tudásra, mert a változások már elindultak, a kérdés hogy a jövőben hogyan tudunk ezekhez alkalmazkodni, illetve tudjuk-e enyhíteni ezeknek a folyamatoknak a hatását.

Az ÖKO-Sziget társprogramja az **Életrevaló tábor**, amely keretében a diákok a rendezvényen megszerzett tudásukat elmélyíthetik. A tábort a nyári szünidőben szervezzük Szigetmonostor külterületén, nomád, de biztonságos körülmények között.

Programelemek

A rendezvényt az általános iskolás korosztálynak (1-8. osztály) szervezzük. Lesznek szabadon látogatható (*szakmai partnereink által nyújtott*) és tematikus programelemek. A tematikus programelemeket négy korosztály szerint tagoljuk. Minden diákcsoport kb. másfél órát tölt a saját, tematikus állomásán, azonban előtte és utána alkalmuk lesz a szabadon látogatható programokban részt venni.

A programok felépítésénél az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- ✓ korosztálynak megfelelő ismeretek
- ✓ lehetőség saját kezű alkotással hozzájárulni a beporzók védelméhez
- ✓ szabadtéri mozgással egybekötött programlehetőség

Témakörök, korosztályok szerint:

1-2. osztályosok részére: pillangótetető készítés és ismerkedés a beporzókkal

Az alsó tagozatos diákok (I-IV. osztály) kézműves foglalkozás keretében pillangótetetőket készíthetnek, amelyeket saját kertjükben helyezhetnek ki. A pillangók nagyszámú jelenléte nem csak felemelő látvány, hanem jótékony hatásuk is van a kertben, számos növény beporzásáért felelnek.

Milyen egy méhecske testfelépítése vagy éppen egy pillangóé? Miben különbözik a darázs a pillangótól? Ezekre a kérdésekre kaphatnak választ a legkisebbek a játék során. Természetesen itt is igyekszünk átmozgatni őket, melynek jutalmául megszerezhetik az alkotórészeket és összeillesztve a darabokat kialakul az összkép.

3-4. osztályosok részére: pillangótetető készítés és a vegyszerek hatásai a beporzókra

Az 1-2. osztályosok kézműves foglalkozásához hasonlóan, a 3-4. osztály tanulói is pillangótetetőket készíthetnek.

Egy különálló játék keretében a diákok ismereteket szerezhetnek a különböző beporzók jellemzőiről, valamint a vegyszerek beporzó rovarokra gyakorolt veszélyes hatásáról. A fentiekben említett tudást a gyerekek egy mozgalmas játék keretében jelmezbe öltözve (méhecske, méhész, vegyszer) sajátíthatják el.

5-6. osztályosok részére: méhecske-hotel barkácsolása és a méheket érintő globális veszélyek

A felsősök (V-VIII. osztály) kis méhecske-hotel készítésében vehetnek részt. Ez a feladat fejleszti a barkácstudást is. Az elkészített hoteleket a Szentendrei-sziget erdeiben fogjuk kihelyezni, ezzel az erdőben élő vadméheket segítjük. Sajnos az erdei méhek száma igen megfogyatkozott, így ennek fontos szerepe van a beporzó rovarok sokféleségét tekintve.

Egy kisebb felfedező túra keretében a diákok megismerhetik a méheket fenyegető globális problémákat. Tájékoztató gyakorlatuk során különböző helyszíneket járnak be, ahol egy-egy probléma megismerését szolgáló, kisebb próbatételeket teljesíthetnek. A túra végén röviden összegezzük az ismereteket.

7-8. osztályosok részére: méhecske-hotel barkácsolása és méhészet

Az 5-6. osztályosok barkácsoló tevékenységükhöz hasonlóan, a 7-8. osztály tanulói is kisméretű méhecske-hoteleket készíthetnek.

A diákok megismerkedhetnek a méhészek mindennapjaival, valamint különböző méhészeti eszközökkel. Az ősi mesterség alakulásától napjainkig tartó utazásukat szakavatott méhészek kalauzolják.

A program változtatásának jogát fenntartjuk.

Ismeretterjesztéssel kapcsolatos néhány referenciamunkánk

- ✓ **Tudományfesztivál, Budapest / 2012. április 20-22., 2013. április 18-20., 2014. április 24-25. – főszervező**
 - A Föld Napja alkalmából 2012. április 20-22. között megrendezett II. Tudományfesztivál számos fenntartható energiagazdálkodáshoz kapcsolódó interaktív tudománnyal várta a nagyközönséget, amelynek alappillére az általunk fejlesztett megújuló energia tanösvény volt.
 - A Vízügyi Együttműködés Nemzetközi Éve jegyében 2013. április 18-20. között megrendezett III. Tudományfesztivál az éltető víz és a tudomány kapcsolatának témakörére összpontosítottak.
 - „A Föld Napja – IV. Tudományfesztivál” közös rendezvény megszervezése.
- ✓ **A „Tudomány mindenkinek – a megújuló energiákkal és fenntarthatósággal kapcsolatos hazai eredmények disszeminációja” (TÁMOP-4.2.3-12/1/KONV-2012-0033)**
 - Megalapozó kvalitatív kutatás (2013)
 - Fenntartható energiagazdálkodás vándorkiállítás megszervezése 7 helyszínen:
 - **Miskolci Egyetemi Napok**, Miskolc / 2013. május 10-11. ; **Tisza-tavi Ökocentrum**, Poroszló / 2013. június 4-5.; **Bolyoki Vigadalom**, Ózd / 2013. szeptember 13-14.
 - **Birkafőző Fesztivál**, Karcag / 2014. június 27-28.; **KolorCity**, Kazincbarcika / 2014. augusztus 23-24.; **Szelektív Szombat**, Nyíregyháza / 2014. szeptember 13.)
 - **„A jövő energiái” szakmai workshop**, Nyíregyháza Állatpark / 2014.szeptember 12.
- ✓ **A „Környezettudatosság és kulturális örökség” (KEOP – 6.1.0/B09-11)**
 - Környezetvédelmi ismeretterjesztő rendezvény megszervezése 2 helyszínen:
Mohácsi Busójárás, Mohács / 2014. február 28 – március 2.; **Birkafőző Fesztivál**, Karcag / 2014. június 27-28.
- ✓ **Porsche Hungária Fenntarthatósági és Önkéntességi Nap, Vácrátót Nemzeti Botanikus Kert / 2014. szeptember 11.**
- ✓ **ÖKO-Sziget / Víz Világnapja, Szigetmonostor / 2015. március 20-21., 2016. március 22-23., 2017. március 21-22., 2018. március 22-23., 2019. március 21-22.**
 - A víz témakörére épített környezetvédelmi rendezvény szervezése/kb. 500 diák részére
 - A klímaváltozás téma köré épített ismeretterjesztő rendezvény 1000 általános iskolás diák számára.
 - A biodiverzitás és a vizes élőhelyek – ismeretterjesztő rendezvény 1100 általános iskolás diák részére.
 - A fogyasztói szokások témakörére alapozott környezetvédelmi rendezvény, 1100 általános iskolás diák részére.
 - Az energiagazdálkodás kiemelt téma köré felépített környezetvédelmi rendezvény 1000 általános iskolás részére.
- ✓ **Föld Napja, Fővárosi Állat- és Növénykert / 2015. április 25-26. – Pedagógusok Napja – főszervező, egyéb ismeretterjesztő foglalkozások lebonyolítója**
- ✓ **„A klímaváltozás kihívásai – Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” c. állandó kiállítás / Szigetmonostor, 2015. június 15. – kiállítás tervezése, teljes körű kivitelezése**
- ✓ **Tesco Globál Áruházak Zrt. – Fenntarthatósági & Önkéntességi Nap / Várgesztes, 2015. október 15.**
- ✓ **Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. – Fenntarthatósági & Önkéntességi Nap, Szigetmonostor/2016. június 10.**
- ✓ **E.ON Hungária Zrt. „Előadások a fenntarthatóságról” c. képzéssorozat / 2016. május-június**
- ✓ **Hegyvidék Önkormányzat – Föld Napja ismeretterjesztő programelemek szervezése / 2017. április 23., 2018. április 22.**
- ✓ **Gönci Barack Fesztivál – Fenntarthatósági programok szervezése, Bodrogkővándor / 2017. július 1-2.**
- ✓ **Magyar Természettudományi Múzeum – A Jövő Városa társasjáték több száz diák számára / 2018. június 3.**
- ✓ **Lensa Hungary Kft. – A lakatlan sziget túlélő program / 2018. augusztus 30 – szeptember 1.**
- ✓ **Napsugár, Szivárvány, Bóbita, Borostyán és Lenti Bölcsőde – ÖKOVI pedagógusképzés / 2019. április 18.**